

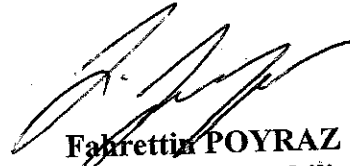
ADANET ve DALLANMA PARTISI
T.C. M. A. Genel Başkanlığı
Tarih : 15.10.2009
Sayı : 296

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sayıştay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Fahrettin POYRAZ
Bilecik Milletvekili

T.C. M. A. BAŞKANLIĞI	
Tarih Komisyon	
Baş Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih	19.10.2009
Sayı	2/512
İmza	
İmza	
İmza	
İmza	
İmza	

GENEL GEREKÇE

Sayıştay denetçi yardımcılığına giriş için gerekli olan üç aşamalı sınav ile ilgili hususlar, 21/2/1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun 9 uncu maddesi gereğince hazırlanmış ve 29/1/1980 tarihli ve 16884 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe girmiş olan "Sayıştay Denetçi Yardımcısı Adaylığına Giriş Sınavı ve Denetçi Yardımcısı Adayları ile Denetçi Yardımcılarının Yetiştirilme ve Meslek Sınavı Yönetmeliği"nde düzenlenmiştir.

Sayıştay Başkanlığı tarafından 2/2/2009 - 6/2/2009 tarihleri arasında yapılan Sayıştay denetçi yardımcılığı sözlü sınavının ve sınav sonucu yapılan atama işlemleri ile söz konusu Yönetmeliğin sözlü sınavla ilgili bazı maddelerinin iptalinin ve yürürlüğünün durdurulması talebiyle Danıştay Onikinci Dairesinde dava açılmış ve bu davalar neticesinde, ilgili Daire, 2009/1045 ve 2009/1069 esas sayılı kararlarında; *"... sözlü sınavın niteliği gereği birtakım hususların tutanakla saptanması ve adayların başarısızlığına ya da yetersizliğine ilişkin tespitlerin açıkça ortaya konulması, ... adaylara komisyon üyelerince takdir edilen puanların ayrı ayrı gerekçeleriyle belirtilmesi gerektiği ..."* gibi tespitlerde bulunarak yürütmenin durdurulması kararı vermiştir.

Teklif ile, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128. maddesinin *"Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir."* hükmü gereğince; Sayıştay denetçi yardımcısı adaylığına girişle ilgili genel hususların kanunla düzenlenmesi suretiyle objektiflik, yerindelik, hesap verilebilirlik ve liyakat ilkelerine uygun seçimin yasal güvenceye kavuşturulması ve yukarıda bahsi geçen sözlü sınav neticesinde ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile, 832 sayılı Sayıştay Kanununun mevcut 9 uncu maddesi değiştirilmektedir. Maddede, raportör ve denetçilerin denetçi yardımcılığı kadrolarından yetişecekleri; denetçi yardımcısı adaylığına atanabilmek için açılacak olan sınava, üniversitelerin hangi fakültelerinden mezun olanların başvurabileceği ve adayların taşınması gereken diğer şartlar; adaylık süresi ve bu süre sonunda hizmete elverişli görülenlerin denetçi yardımcılığına atanacakları; denetçi yardımcılarının denetçi olabilmeleri için mesleki eğitim ve staja tabi tutulacakları, mesleki eğitimle ilgili hususların çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği ve Sayıştay meslek mensupları ile savcı ve yardımcılarının yükselme sürelerinin iki yıl olduğu hüküm altına alınmıştır.

MADDE 2- Bu madde ile; eleme sınavı, yazılı sınav ve mülakat olmak üzere üç aşamadan oluşan Sayıştay denetçi yardımcısı adaylığına giriş sınavının yapılış şekli düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, giriş sınavının ilk iki aşamasını teşkil eden eleme ve yazılı yarışma sınavlarının bu sınavı yapabilecek kamu kurum ve kuruluşlarına yaptırılabilmesine ilişkin Başkanlığa yetki verilmekte; ayrıca, sınavın ilan şekli ve atama yapılması planlanan denetçi yardımcısı aday kadro sayısını içeren sınav duyurusuna ilişkin hususlar hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında, eleme sınavı ve yazılı sınava ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Buna göre, test usulüyle yapılacak olan eleme sınavında alan bilgisi, genel yetenek ve genel kültür sorularının yer alacağı ve puanlamanın yapılış şekli kayıt altına alınmıştır. Ayrıca, giriş sınavının ikinci aşamasını oluşturan yazılı sınava ilişkin başarı şartları belirlenmiş, sınavın içeriğini oluşturan zorunlu ve seçimli konuların ayrı ayrı sayılması yoluna gidilmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, mülakat komisyonunun kimlerden oluşacağı belirlenmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, yazılı yarışma sınavında başarılı olanların tabi tutulacağı mülakat; adayın bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakati, özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı, genel yetenek ve genel kültürü, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığının puan vermek suretiyle değerlendirilmesi yöntemi olarak tanımlanmıştır. Ayrıca, yukarıda belirtilen hususların yüz tam puan üzerinden yirmişer puan olarak, diğer bir anlatımla eşit oranda değerlendirilmeye tabi tutulacağı, her bir aday için ayrı ayrı tutanak tutulacağı ve mülakatta başarılı sayılmak için üyelerin her birinin verdikleri puanların aritmetik ortalamasının, yüz puan üzerinden en az yetmiş olması gerektiği belirtilerek, mülakattaki kriterlerin ağırlıkları ve değerlendirme esasları nesnel olarak düzenlenmiştir. Mülakatın yapılış şekli, düzenlenecek belge ve kayıtların açık olarak belirlenmesi suretiyle mülakatın nesnellüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

Genel sınav sonuç listesinin ne şekilde oluşturulacağı ve yapılacak atamalarının bu listeye uygun olarak yapılacağı altıncı ve yedinci fıkralarda düzenlenmiştir.

Sekizinci fıkradaki düzenleme ile sınavı kazananlardan gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin, sınavlarının geçersiz sayılarak atamalarının yapılmayacağı, ataması yapılmış olsa dahi iptal edileceği ve bunların hiçbir hak talebinde bulunamayacağı hüküm altına alınmıştır.

MADDE 3- Danıştay Onikinci Dairesi tarafından, 2/2/2009-6/2/2009 tarihleri arasında yapılan Sayıştay denetçi yardımcılığı sözlü sınavının ve bu sınav sonucu yapılan atama işlemlerinin yürütülmesinin durdurulması kararı verilmiştir.

Bu maddenin birinci fıkrasında, yukarıda bahsi geçen sözlü sınava katılıp başarısız sayılanların bu Kanun hükümlerine göre yeniden sözlü sınava alınmalarının ve bunlar arasından başarılı olanların adaylığa atamalarının yapılmasının hak ve nesafet ilkelerine uygun olduğu düşüncesiyle gerekli düzenleme yapılmıştır. Sayıştay Başkanlığının mevcut kadrolarında 25/2/2010 tarihi itibarıyla yeterli sayıda kadronun boşalacağı göz önünde tutularak, başarılı olanların atamalarının bu tarihten sonra yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca, söz konusu kişilerin girdikleri sözlü sınavda başarı puanı "elli" olduğundan, Kanundaki yeni düzenlemenin yani yetmiş puan barajının bu mülakatta elli olarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

İkinci fıkrada, söz konusu sözlü sınav sonucuna göre atamaları yapılanların haklarının saklı kalacağı hüküm altına alınarak, ataması yapılan adayların statüsü açıklığa kavuşturulmuştur.

Son fıkrada ise, bu Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen yönetmeliğin en geç altı ay içerisinde çıkarılacağı kayıt altına alınmıştır.

SAYIŞTAY KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 21/2/1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Raportör ve denetçiler, denetçi yardımcılığından yetişirler.

Denetçi yardımcılığına hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki en az dört yıllık fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olanlar arasından açılacak sınavı kazananlar Birinci Başkan tarafından aday olarak atanırlar. Sınava girebilmek için, 31 yaşından gün almamış olmak ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel niteliklere sahip olmak şarttır.

Adaylık süresi en az bir, en çok iki yıldır. Adaylık süresi sonunda; bilgi, çalışma ve ahlâk bakımından hizmete elverişli görülenler Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayıyla denetçi yardımcılığına atanırlar. Hizmete elverişli görülmeyenlerin görevine Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayıyla son verilir.

Denetçi yardımcıları, mesleki eğitime ve staja tabi tutulurlar. Denetçi olabilmek için, bu eğitim ve staj sonunda yapılacak meslek sınavında başarılı olmak şarttır. Mesleki eğitimde okutulacak dersler, stajın şekli ve şartları ile süresi, eğitim ve staj sonundaki sınav usulleri ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Sayıştay meslek mensupları ile savcı ve yardımcılarının yükselme süreleri iki yıldır.”

MADDE 2- 832 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 9/A maddesi eklenmiştir.

“Denetçi yardımcısı adaylığı giriş sınavı ve atama

MADDE 9/A- Adaylar; eleme sınavı, yazılı sınav ve mülakat olmak üzere üç sınava tabi tutulurlar. Eleme sınavı ve yazılı sınav, Başkanlıkça bu sınavı yapabilen kamu kurum ve kuruluşlarına yaptırılan yarışma sınavlarıdır. Atama yapılacak boş kadro sayısı, atanacaklarda aranacak şartlar ile başvuruya ve sınava ilişkin hususların yer aldığı duyuru, müracaat süresinin bitiminden en az otuz gün önce Türkiye genelinde günlük yayımlanan tirajı en yüksek beş gazetenin birinde en az bir defa ve Sayıştay Başkanlığının resmi internet sitesinde ilan olunur.

Eleme sınavı; alan bilgisi, genel kültür ve genel yetenek sorularından oluşur ve test usulüne göre yapılır. Alan bilgisi testi; iktisat, maliye ve hukuk bilgisi sorularını kapsar. Eleme sınavı değerlendirmesi; alan bilgisi yüzde altmış, genel kültür ve genel yetenek yüzde kırk oranında değerlendirmeye dahil edilerek yüz tam puan üzerinden yapılır. Eleme sınavı sonucunda, en yüksek puanı alandan başlamak üzere, sınav ilanında belirtilen kadronun beş katı aday yazılı sınava çağrılır. Çağrılan en son adayla aynı puanı almış bulunan diğer adaylar da, kontenjan gözetilmeksizin yazılı sınava çağrılır.

Yazılı sınav soruları, zorunlu olan iktisat, maliye, hukuk, kompozisyon ile seçimlik olan ticaret hukuku veya muhasebe konularından oluşur. Yazılı sınav sonucunda, en yüksek puanı alandan başlamak üzere, eleme sınavı ilanında belirtilen kadronun üç katı aday

mülakata çağrılır. Çağrılan en son adayla aynı puanı almış bulunan diğer adaylar da, kontenjan gözetilmeksizin mülakata çağrılır.

Mülakat komisyonu; Birinci Başkanın veya görevlendireceği bir daire başkanının başkanlığında, iki üye ve üç uzman denetçi veya raportör olmak üzere altı kişiden oluşur.

Mülakat, adayın;

- a) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
- b) Temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakati,
- c) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,
- d) Genel yetenek ve genel kültürü,
- e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilir. Adaylar, komisyon başkan ve üyeleri tarafından (a) ile (e) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için yirmişer puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında mülakat ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Mülakatta başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Mülakat sonucu en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere sıralama yapılarak mülakat başarı listesi hazırlanır ve bu liste komisyon tarafından imzalanır.

Genel sınav sonuç listesi; eleme sınav puanı ve yazılı sınav puanı ile mülakat puanının aritmetik ortalaması tespit edilerek en yüksek puan alandan başlamak üzere hazırlanır. Bu sıralamaya tabi tutulananların nihai puanlarının eşit olması halinde, yazılı sınav puanı; yazılı sınav puanlarının da eşit olması halinde eleme sınav puanı esas alınarak sıra belirlenir.

Genel sınav sonuç listesindeki sıralama doğrultusunda, sınav ilanında belirtilen kadro sayısı kadar adayın atama işlemleri yapılır.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunanların sınavları geçersiz sayılır ve atamaları yapılmaz; yapılmış ise iptal edilir. Bu kişiler hiçbir hak talebinde bulunamazlar.”

MADDE 3- 832 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- 2/2/2009 – 6/2/2009 tarihleri arasında yapılan Sayıştay denetçi yardımcısı adaylığı sözlü sınavında başarısız sayılanlar, bu Kanun hükümlerine göre yeniden mülakata alınırlar. Bu Kanunun 9/A maddesinin beşinci fıkrasındaki yetmiş ibaresi, bu mülakatta elli olarak uygulanır. Bunlar arasından başarılı olanlar, 25/2/2010 tarihi itibarıyla boşalacak olan kadrolara atanırlar.

Birinci fıkrada belirtilen sözlü sınav sonucuna göre atamaları yapılanların hakları saklıdır. Bu adayların eğitimleri ve stajları kaldığı yerden devam eder.

Bu Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen yönetmelik en geç altı ay içerisinde çıkarılır.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü